

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus, Diumenge 23 d' Abril de 1899

Núm. 3.977

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en les principals llibreries d'aquesta ciutat i de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornen los originals encara que no's publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXÓS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes...
provincias trimestre...
Extranjer y Ultramar...
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra 12 ANYS de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas para demostrar que **La que paga més contribució de la provincia.**

XAROP SERRA
es lo millor remey para combatir per crónica y rebelde que sia tota classe de... **TOS**

Oberta tota la nit

Espartachs d' Argentueil Se'n venen diariament a la botiga d' **EN GAMBÚS**, carrer de Vilá (Bou), núm. 12.

Il·lusions

Al preguntar-li ahir si m'estimava,
sos negres ulls se van negar en plor,
mon pit vaig sentir batre d'esperansa
d' il·lusions y de goig.
—Sosségat! —li vaig dir ab gran dolcesa—
ja sé que 's sols per mi lo teu amor,
puig per tu, en lo meu pit, sencer ne guardo...
—Calle, que no 's per xol!
Donantme una mirada de despreci
d' aquelles que s' enfonza dintre 'l cor,
va dir — La toca-son de la modista
no'm porta'l vestit bó!

Trucaren a la porta ab insistencia...
era, sí, la modista trista sortí!
—Qué't sembla? m'pregnà mostrantme'l traje—
Donchs seba que faré goig?

Lo truch que retrunyí, ferm, a la porta,
mes fort lo vaig sentir a dintre 'l cor,
no vaig saber llavors qué contestarli...
Puig casi'm va fer por!

LLUIS MATAS Y CARRE.

Primavera

A mon bon amich
M. Ventura.

Oh, primavera! qué hermosa ets! qu'alegrament
bateguen els joves cors al reveuret després del trist
hivern!.....

Es en la primavera que les boires se ponen i es-
claten les blaves violetes en les marjades, embau-
mat am son perfum l'aire tebi i transparent d'aque-
lles matinades d'Abril.

Es en aquella estació del any que la natura's
desvetlla del llarg ensopiment del hivern, que 'ls
aumellers es cobreixent de blanques flors, i en que
'ls prats verdeijen, semblant una moçuda catifa ex-
tesa per tot llarg del camp pera rebre a son amo, 'l
paigés qu'amb el bon temps ha tornat á trevellarla.

Es en la primavera quant tot canta, que 'ls au-
cells entonen ses millors melodies cercant á ses com-
panyes pera fer junts el niu qu'ha d'abrigar els ten-
dres fruits de son amor.

Es en aquells dies clars i serens en que la natu-
ralesa s'engalana am ses millors joies i ls perfuma
am la sua fragancia de les mil flors que 's baden al
bés del sol qu'amorosament les amanyaga, á en que
'ls arbres es cobreixent de tendres fulles que casi no
gosen á sortir temeroses de que les mati alguna ge-
brada tardana, quand els cors s'obran al amor.

Es en aquells jorns de joia i de gaubansa mentres
els oronels fant giragoneses per l'espai qu'alegren
am sos xiscles, quand es torna á sentir en les eres
dels pobles l'alegre espinguet de la gralla que con-
vida al jovent á celebrar la tornada de la vida i
alegria.

Es en aqueix temps, en fi, en que tot se rebifa,

quand l'home sent tota l'alegria del viurer, els jo-
yes per lo que 'ls promet, als vells per lo que 'ls re-
corda.

Oh joves! els que 'ns trovem en la primavera de
la vida, els que portem el cor rublet d'esperances i
dolces follies, els que no més miram endevant puig
que no tenim passat, doncs tot just are comencem
el camí gaudim de la vida, gaudim am tot nostre
delit puig que 'l temps en sa imperturbable marxa
ja's cuidará d'apagar l'ardencia de nostres cors i
esborrar les follies qu'are sont nostra illusió i nostra
esperança.

D. SUGRANYES.

Reus, Septiembre, 98.

Intima

Per més que desitjo
cantar dona aymada
l'amor sant y noble
qu'en mon cor fa estada
y dirte en llarchs versos
frases delicadas
com fan los poetas
en bellas corrandas,
me continch y callo
am pena y recansa
puig tindria enveja
la gent sens entranyas,
y molt fácil fora
qu'inventantne farsas
á la nostre ditxa
posessin vils travas.
Per xó donch no estranyis
si ma boca calla
y l'amor no canto
qu'en mon cor fa estada,
puig si m'escoltessin
la gent sens entranyas
á la nostra ditxa
posarian travas.

PERE CAVALLE.

Reus, Abril 14-99.

Catalanesca

L: ¡Ballém! ¡ballém!!

Tombém y retombemla
ben agafats, companys,
atents á la tanora
que n'es el millor ball
del mon, nostra sardana,
la danse del firal.

Fadrins y fadrinetas
de viles y ciutats
veniu tots agafantshi,
veniu y ab dolls estany,
vourém com hem de dir,
si riu á tots ens plan...

Els jayos contemplants

ab goig recordarán
aquells hermosos dies
de santa llibertat,
quan may costums estranyes
al poble catalá
pogut errejá havian
en eixas nostres llars,
recorts que tant enlayran
y 'ns guían per domé
poguer torná á la Pátria
lo seu, y governans.

L'ayrosa barretine

en nostres altius caps
vourémhi volejarne
y aixís semblará un camp
cubert de rozelletes,
com entremitj del blat
el Juny espléndit monstrans
aquí propet el mar,
hent l'ayre tant revifit
nostra arderose sanch
que'n l'avení 'ns alente,
deixantne de sé esclaus...

Així'ls que'ns succehoixen

veurán del nostre pas
ben ferma la petjada
envers els ideals
qu'avuy els pobles lliga
y 'ls fa grans entre 'ls grans.
El llibre dels agravis
veyentlo despullat,
tornant á aytais injúrias
ab el més noble abrás
á aquells que'ns malehoixen
com fan tots els covarts.

Veniu, japa! tombemla

qu'allargo ja mas mans
y 'l tambori redobla
alegre pels espays
ab bauma de grandesa:
l'harmónich contra-pás...

SALVADOR BORRUT Y SOLER.

Lo «Capitán Verdades»

«El Nacional» publicá ahir un altre article del
«Capitán Verdades» titolat «Para qué», en lo qual
diu que ha rebut varias cartas excitantlo á que s'ocu-
pi també dels delictes y coaccions comesas per los
empleats civils á Filipinas, ja que tan bé y ab tanta
práctica ho ha fet respecte dels militars.

Diu lo «Capitán Verdades» que per lo general, las
Aduanas, tant de Cuba com de Filipinas, lo mateix
que 'ls Guberns civils y las Administracions d'Hisenda,
han sigut una verdadera lladronera pera 'ls noys gó-
tiches que tenian un verdadera patent de corso en ses
credenciales.

Diu també que 'ls més dels empleats que han anat a Cuba y Filipinas han deixat firmada la seva renúncia a Madrid, pera que se 'ls donés la cessantia lo dia que no gressin la cantitat mensual convinguda ab las persones que 'ls havian colcat.

Hi ha hagut Gobernadors civils que en poch temps han fet una fortuna fabulosa.

Però fer aquesta fortuna no han reparat en empenyar rics hisendats d' aquelles islas, amenassantlos ab denunciarlos com insurrectes si no donavan tant ó quant; cantitat que aflaixaven tots sense obrir boca.

Gobernadors hi ha hagut que al girar visites de inspecció als pobles han apelat á la incoació d' expedients d' apremi y á tota classe d' atropelle y barbaritats pera obtenir la cantitat que desitjaven.

De las Aduanas no cal parlarne; resultaria una clatax relatar com feyan la fortuna los protegits dels ministres.

Diu que tothom ho sab y que lo mateix ocurría en tots los demás destins lucratius.

Ara bé: ¿pera qué volen que 'm fiqui ab aquesta gent? Sería 'l cuento de may acabar. Hi hauria que comensar per los ministres, senadors, diputats y tots los polítichs, puig lo qui més y 'l qui menos, conscient, ó inconscientment, moral ó materialment, desde temps immemorial hi han contribuït.

Las iniquitats comesas per la alta y baixa burocracia han sigut la causa primordial de la perdna de nostras colonias.

Además en l' element civil no existeixen tribunals d' honor; y com' la major part d' aquestos abusos no deixen rastre, denunciarne un d' ells es lo mateix que tirar ab la carrabina d' Ambrós.

Conech un administrador d' Hisenda d' una provincia de Filipinas que s' emportá fins les escupidoras de la oficina y sustragué alguns expedients per haver figurat lo seu nom en alguns assumptos.

Vaig denunciar aquest fet en lo meu periódich «Té con Leche», y se m' ha assegurat que está colcat á Madrid.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas del dia 22 d' Abril de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Includes sub-tables for TEMPERATURAS and VENTS.

Lo passat diumenge enviarem un telégrama á la administració d' aquesta ciutat pera que 'l cursés á Barcelona y perque contenia dos paraulas escrites en catalá, se 'ns passá un escrit redactat en paper de telégramas manifestantnos que quedava detingut.

Nos presentarem á la administració á reclamarlo pera esmenar aquell descuyt y la contestació que se 'ns doná nos deixá morts-frets.

— Los telégramas escritos en catalá se cobran y no s' envían—ens van dir.

No sabem si d' aixó ne tindrà coneixement lo gelós quefe de telégrafos y esperém d' ell que donará las corresponents ordres pera que 's tingui més consideració ab lo públich.

Ab las funcions d' avuy torna á despedirse de nostre públich la companyia del «género xico».

No sabem si encara tornarà de nou, donchs per no faltar á la costum tampoch s' haurán fet las setze funcions que 'ns anunciaren ab aquest abone.

Ho fem constar aixís perque avans de sapiguer que tornava ja auguravam lo que succehiria.

N' está cansat lo públich de género xico y sentim que no se'n convenci la empresa.

Lo President y la Junta del «Eco Republicano» han tingut la atenció d' invitarnos á la vetllada literaria musical que avuy á la nit tindrà lloch en lo saló de festas del «Círculo Republicano Histórico» dedicada al immortal músich y poeta, fundador dels coros catalans, En Clavé.

La festa promet ser lluhida.

Avuy aquesta tarde tindrà lloch en las vehinas platjas de Salou, le tire públich de colom y gallina lo

que verifican variis socis del Centro d' aficionados á la Cassa d' aquesta ciutat.

Lo preu del passatge del tranvía, d' anada y tornada es de 55 céntims, y además dels trens ordinaris, hi haura un que sortirà de Reus á las 3'18 y de Salou á las 5'19 de la tarde, horas del Meridiá.

Consigném ab gust que aquella porta del Teatro Fortuny que dona excés á la platea ja está desclavada. Agrañim á la empresa lo que 'ns hagi escoltat.

Ahir van tenir lloch las elecciones pera compromissaris que han d' intervenir en las próximas elecciones de nombraments de senadors.

Lo resultat de las mateixas son lo de quedar elegits don Joseph M. Borrás y Sardá, don Joseph Casagolda y Bosquets, don Joseph Mangrané y Nolla y don Jaume Sabaté.

Avuy á la nit s' inaugura ab un ball l' hortel «La Verbena» situat al carrer de Santa Eulalia (Horts-Martell).

Agrañim lo convit que la Junta s' ha dignat pasarnos.

Está próxim á veure la llum l' «Anuari de la Asociación d' Arquitectes de Catalunya», que segons noticias que tenim será molt notable, contenint monografias de monuments antics y modernos, colecció llegendativa referent á la carrera d' arquitecte y una extensa serie de preus de tots los materials de construcción, aixís com una necrologia dels associats difunts en l' any passat y una secció interessantissima d' anuncis d' industrials que intervenen en las obras.

Ab la major satisfacció fem constar que acaba de constituhirse á la ciutat de Mataró una Asociación Catalana, que s' disposa á treballar de ferm pels nostros ideals nacionalistas. Celebrém molt aquesta decisió dels bons miteronins, esperant que del seu concurs ne rebrá un gran profit la patria catalana.

Los mossos d' escuadra han pesat á disposició de l' autoritat militar de Barcelona al desertor Joseph Guillerml Esquirel, que fou detingut á Montornés. Dit individu se treba reclamat per lo jutje instructor del regiment d' infanteria d' Almansa, de guarnició á Tarragona y Tortosa.

Per la secció dramática d' aficionados de la societad «La Palma» se posará aquests nit en escena lo drama en tres actes d' Echegaray titulat «El Gran Galeoto» donantse fi á la festa ab un ball á piano.

Avuy se celebrará en distintas societats catalanistas de Barcelona vetlladas literarias y patrióticas per honrar lo Sant de nostre patró Sant Jordi.

Lo dia 25 del mes corrent s' inaugurarà en la Gran sala dels Quatre Gats, de Barcelona una interessant exposició de dibuixes, originals del jove y distingit artista Gosé.

Per a anunciar l' exhibició, que durará fins al 10 de Maig, s' ha publicat un cartellet á dos colors que fa honor al llapis del esmentat dibuixant.

Avuy fira de Tarragona se celebrará en equell circo taurí una extraordinaria novillada, lidiantse sis toros de la ganaderia de D. José Sánchez per la següent cuadrilla:

Espasas: Joseph Castillo (á) Pocho.—Albert Escobar (e) Juanerito.

Bandarillers: Joan Navarro, Chaval.—Vicens Mares, Tramvieta.—Lluís Suay, Romerito.—Vicens Belenguer, Blanquito.—Un pantiller.

En la recreativa societad «El Alba» se posará avuy en escena en lo teatro de la mateixa lo grandios drama en 3 actes y en vers «La Banda de Bastardia» original del malhaurat dramaturch catalá D. Frederick Soler (Pitarra). Terminant ab l' acostumat ball.

Ha enviat la dimissió de son càrrech al Ministeri de la Governació l' alcalde de Tortosa abont se desrollaren los tristos successos que coneixen nostros lectores.

D' aquí poch dias s' efectuará en una platja de Barcelona las provas oficials d' un «motor marítim» patentat d' un industrial catalá.

Segons previssió del temps para aquesta desena, durant lo quart creixent las núvuladas que s' formin se desvanixerán y 'ls vents del NO., del O., del S.,

SO., del S. y del S. SE., bufarán ab frecuencia, empenyent las massas de vapor acuós als alts pichs de las cordilleras.

Del 24 al 26 s' iniciarà una depressió, encara que poch important, al O. de las Azoras, y duguent acció reflexa á Portugal, Cáceres, S. de la Peninsula y altres punts; los celatges invadirán l' horitzó y las masses de vapor acuós recorreran las regions. No obstant, al N. y al NO., dominarán ab frecuencia. La pluja no mimvará.

Lo dia 25 entra lo pleniluni. La depressió barométrica d' Azores determina una isobara cap á Tànger. Com dura encara lo régimen anterior per tota la Europa central y la reflexió al N. y al centre d' Espanya, del 26 al 28 se desenrotllarán tempestats eléctricas al O. y SO. de la Corunya, al S. de Pontevedra y altres punts, entre 'ls que hi ha Tarragons y Barcelona. Aquestas tempestats descarregarán pedregada y desapareixen empenyudes per vents frets del N. y NO.

Del 28 al 30 ja s' han accentuat oscilacions barométricas d' importancia, desde Dantzick fins á Zurich (Suissa); los vents frets del N. y S. (de Siberia, arriban á Alemania, y recorren lo centre d' Europa, inclús Fransa, invadeixen las nostras regions del N. y EO., determinant un temps impropri de lo avanset de la estació.

La «Gaceta» publica una Real ordre important, relativa als mestres repatriats.

En virtut d' aquesta Real ordre s' autorisa á dits mestres pera solicitar fora de concurs las escolas vacants en la Peninsula, de la mateixa categoria que la legalment hagin desempenyat en las que foren nostras colonias, los mestres que hagin sigut declarats excedents per lo ministeri d' Ultramar.

Los que no hagin tingut la declaració de excedencia per dit centre ministerial, necessitarán pera disfrutar dels beneficis d' aquesta Real ordre, presentar sas folias de serveys certificadas per lo representant d' aquell departament, en que s' farán constar, además de las circunstancias de la carrera profesional, la causa que 'ls obligá á abandonar la escola.

Als efectos d' aquesta Real ordre, s' enviará per los respectius Rectorats al ministeri de Foment relació de las vacants que existeixin.

La Agrupació escolar catalanista «Ramon Llull» celebrará avuy á la tarde una sessió literaria para selemgiar lo primer aniversari de sa fundació.

Han sigut aprobats lo pressupost y proposta eventual formulats per la Comandancia d' Enginyers de Barcelona, importants 1.930 pessetas, pera aixecament del plano dels terrenes abont han d' emplaçarse las heterias números 8 y 10 de la defensa marítima de Barcelona, obtenint la assignació de 1.936 pessetas necessarias pera aquesta atenció fent baixa de la expressada cantitat en lo assignat pera invertir en lo present exercici en obras de reparació de la Capitanía general d' aquesta regió.

Sembla que la Junta Directiva del Colegi Notarial de la provincia de Barcelona ha acordat fer visites d' inspecció á las notarias del territori, á fi d' enterarse de las prácticas que s' usan, especialment en lo que s' refereix á l' estadística, ab l' objecte d' uniformarlas y privar las que potser se segueixen contrarias á la lley Notarial.

Lo quefe de la escuadra d' instrucció ha rebut ordres de efectuar exercicis de desembarch en las costas de las Balears.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja á pes-1351'64.

Secció oficial

Edicte

Don Joseph María Borrás Sardá, Alcalde President del Ajuntament Constitucional d' aquesta població.

Faig sapiguer: Que senyalat lo dia 27 del actual per lo M.ltre. Sr. Gobernador de la provincia pera l' judici d' exencions devant la Comissió mixta dels mosos d' aquest districte concurrents al reemplas d' aquest any, compresos en l' article 118 de la lley del ram, ha disposat que á las vuit horas del dematí del dia 27 se presentin los mosos referits, així com las personas reclamants contra 'ls fallos, en la estació del Ferro-carril del Nort, al objecte de possarse en

marxa pera la capital ab lo Comissionat nòmbat per lo Municipi. Reus 20 de Abril de 1899.—L'Alcalde, Joseph Maria Borrás.

Registre civil

dels dias 21 de Abril de 1899

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Adela Llauredó Barbens, 16 anys, Santa Elena, 20.—Ramón Nolla Tous, 30 mesos, Plassa de la Sanch, 11.—Valentí Herrair Martínez, 21 anys, Hospital Civil.—María Grau Ballart, 2 mesos, Seminario, 44.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Jordi.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las 8 del matí tindrà lloch la comunió general en Ntra. Sra. dels Dolors y a las cinch de la tarde la funció mensual ab exposició de Sa Divina Majestat.

Iglesia de las Carmelitas Descalsas

Avuy festa del Patrociní de Sant Joseph tributarán a son especial protector los cults següents: A las nou se cantarà ofici solemne ab Sermó que está a càrrech del Rvmt. D. Salvador Roca. A dos quarts de sis de la tarde se cantarà al orga la corona del Sant y s' acabará ab los Goigs.

Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia).

Avuy a las 8 tindrà lloch la Comunió general ab plática preparatoria per un Pare Franciscá del convent de Montblanch, pera la Associació esperitual de Sant Joseph, junt ab lo de Santa Teresa de Jesús. A dos quarts de deu se cantarà un solemne ofici a veus ab armonium per las Religiosas, y predicará lo mencionat Pare sobre 'l Patrociní del Sant Patriarca. Pera l tarde a las sis se cantarà la Corona de Sant Joseph donant fi ab la Novena.

Lo próxim dijous comensará en aquesta Iglesia lo Sant exercici de las Quaranta Horas.

Sant de demá.—Sant Fidel.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 21

De Cette en un dia, vapor «Correo de Cartagena», de 258 toneladas, ab hocoys buyts; consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Valencia y Cullera en un dia, vapor «Cervantes», de 296 toneladas; ab efectes; consignat a don Joseph Maria Ricomá.

De Cette en 26 horas, vapor «Santa Ana», de 89 toneladas, ab hocoys buyts, consignat a don Emili Borrás.

Despatxadas

Pera Ibiza, llaut «Los Angeles», en lastré. Pera Torredembarra, berg. gol. italiá «Ida», ab tránzit.

Pera Cette, vapor «Correo de Cartagena», ab vi. Pera Barcelona, vapor «Cervantes», ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d' ahir.

Table with 3 columns: Location, Price, and Quantity. Rows include Interior, Orenses, S. Juan, Norts, Fransas, Filipinas, and Exterior.

PARIS

Exterior 60.10 Norts

GIROS

París 19.75 Londres 30.17

Se reben órdenes pera operacions de Bolea. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Table with 3 columns: Location, Price, and Quantity. Rows include Interior, Exterior, Amortizable, Cubas 1896, Cubas 1890, Exterior París, and París.

GIROS

París 19.75 Londres 30.17

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with 3 columns: Location, Price, and Quantity. Rows include Londres 60 dias fetxa, Londres vista, París 60 dias fetxa, París vista, and Marsella 60 dias fetxa.

VALORS LOCALS

Table with 4 columns: Name, Price, Quantity, and Unit. Rows include Gas Reusense, Industrial Farinera, Banch de Reus de Descomptes y Prestams, and others.

Anuncis particulars

“EL BRONCISTA”

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petroli a electricitat. Construccions de tota classe d' aparatos pera la electricitat, gas, petroli y espelmas. Incandescencia per lo gas y alcohol ab metzeros del sistema més adelantat. Lámparas a foco ab lo metzero «Universal».

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LA ELECTRA REUSENSE

Proporcionantse al públich lo servey del alumbrat eléctrich conforme als més coneguts avensos de la ciencia y en las condicions més ventatjossas, la «Electro Reusense» se complau en consignar que las instalaciones pera l' alumbrat particular, s' han fet y continuarán fent, baix las condicions iguals a las que estableixi una altra empresa qualsevol que serveixi al públich lluit eléctrich.

Los encàrrechs se serveixen per lo torn escrupulós en que 's reben en la fábrica.

Carrer de Sant Celestino, números 5 y 7

Horas de despaig: De nou del matí a una de la tarde y de tres a vuyt de la nit.

Per la Electro Reusense Lo Director.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

PER

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

La Electra Resense

Acordat en Junta general d' accionistas celebrada a Saragossa lo dia 9 del corrent, trasladar lo domicili social d' aquesta societat a Reus y ademés una segona emissió de 400 acciones al portador, de 500 pessetas cada una, pagaderas en los plassos expressats en lo butlletí de suscripció, queda oberta la citada suscripció a Saragossa a casa als senyors Palacios y Garcia y en aquesta ciutat en lo despaig dels corredors de Comers

Don Joan Vallés Sureda.

Joan Llauredó Prats.

Joan Vallés Vallduvi.

Francisco Prius Demestre.

Calixto Martí Padró

fins lo dia 30 del corrent.

Reus 14 d' Abril de 1899.—Per la Electra Reusense, lo Director, JAVIER GARCÍA JULIÁN.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYÍA CÒMICH-LÍRICA

DE

D. JOSEPH GIL

Funcions perá avuy.—Tarde: Las sarsueletas tituladas «La fiesta de San Antón», «Gigantes y cabezudos» y «El somni de la inocencia».—A dos quarts de 4.

Nit: funció extraordinaria y fora d' abono.—Se posarán en escena las sarsuelas en un acte «Gigantes y cabezudos», «La Verbena de la Paloma», «El somni de la inocencia» y «La fiesta de San Antón».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al parais 2.

A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 22.

En lo ministeri d' Estat se negava avuy que ni a Fransa ni a Inglaterra ni a Alemania, havían conseguit los carlistes realizar cap empréstit de cinch millions de franchs com havían dit alguns corresponsals extrangers.

—Telegrafia de París que alguns periódichs inglesos publican despatxos de Nova York dihent que a Manzanillo estallá una bomba de dinamita en lo moment de celebrarse una manifestació a favor de Máxima Gomez.

—La celebrada actriu María Tubau se troba melalta d' algun cuydado.

La Reyna ha manat preguntar per l' estat de la senyora Tubau.

—S' ha dit en los círculs militars que 'l coronel Zamora demanará que s' amplihin las declaraciones presentadas en lo tribunal d' honor, puig lamenta que ell sol sigui castigat quan n' hi ha d' altres que deurían serho, los quals han desempenyat càrrechs d' importancia a Cuba y Filipinas.

—Lo ministre de Marina ha remés al d' Hisenda lo pressupost del seu departament.

En dit pressupost s' introduheixen algunas economías en determinadas partidas, pero en conjunt resulta un aument de consideració per haverse tingut d' atorgar al ministeri lo personal y material procedent d' Ultramar.

—En los círculs polítichs s' assegura que serán declaradas graves totes las actas dels electes diputats per Madrid y que 'l Sr. Silvela no posará la menor dificultad pera que 's depurin los fets y s' examinin ab rigor ditas actas.

—Lo ministre de la Gobernació ha conterenciado ab los presidents de la societat de propietaris y de la prempsa pera invitarlos a que designin dos individuos dels més apartats de la política pera que figurin com a candidats a regidors, als quals apoyaría 'l Govern.

Ab lo mateix objecte conferenciaren de nou ab los presidents d' altrás societats mercantils é industrials.

Se creu que aquestas insistirán en no acceptar los oferiments del Govern.

Lo Circul Industrial ho ha acordat aixis.

—Avuy se celebrará Consell de ministros en la presidencia, en lo qual se tractará dels pressupostos y de las próximas elecciones de senadors.

Es probable que s' acordi també 'l nomenclament dels representants d' Espanya en las conferencias del desarme.

—S' ha dit en alguns círculs que havian surgit desavinensas entre 'ls Srs. Silvela y Polavieja.

Los ministerials desmentían aquest rumor.

—Lo Sr. Martinez Rivas conferenciá ahir ab lo ministre de Marina pera tractar assumptos relacionats ab los astillers del Nervión.

París 21.

Preocupá vivament la atenció lo fet d' haverse presentat en un magatzém important de novetats tres cassos de peste.

Se creu que aquésta ha sigut importada per uns fardos arribats fa poch del Indostán.

En la Prefectura de policia se travailla activament pera averiguar d' una manera certa lo que hi ha en aquest assumpte, donchs fins ara no hi ha noticia de semblants cassos de peste.

No obstant, tot París se troba alarmat ab aquest motiu.

—Varis periódichs de Lóndres dihent que 'l titulat general carlista Murbet s' ha embarcat a la Habana ab direcció a Fransa, en companyia de cincanta joves nomenclats oficials per don Carlos de Borbón.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Caramelos Pectorals

DEL **Metje Salas**

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminueixen y fluidifican la viscositat del mox bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç para combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.

Són bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsula acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS.

Demànis en totas las Farmacias de la povincia

Preu de la capsula 6 rals

ACREDITADAS ESPECIALITATS

DE CANALDA

PREMIADAS AB MEDALLA D' OR

en las exposicions Mercantil, Industrial y Agrícola celebradas en la ciutat de Tortosa, en la Internacional de Brussetas, any 1891, en lo Concurs Internacional de Saint-Gilles y gran Diploma d' honor, any 1892, y ab medalla de plata en la Exposició Regional de Lugo, any 1896.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

para tenyir lo cabell y la barba

LA MÉS ECONOMICA QUE S' CONEIX Y DE POSITIUS RESULTATS

Enforteix, hermozeja, rejoyneix y es rápida en lo modo d' obrar, donchs bastan uns 20 ó 30 minuts para recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, per blanchs que estiguin.

AMPOLLA 2 PESSETAS

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

GARANTIZADAS PURAS SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader

NITRAT DE SODA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse para prospectes é informes sobre l'empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenal, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. «L' Oló», setmanari de Catalunya, de Olot. «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, de Vendrell. «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). «Euskalduna», setmanari de Bilbao (Biscaya). «El Eco del Gualepe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PAPERS PINTATS

PERA HABITACIONS

Glassat pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extrangers, han segut convenient establir a Barcelona un dipòsit pera que l' públic pugui adquirir dits generos al mateix preu de fabrica, estant encarregat d' aixó, l' antic almaceista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS ELEVADORES DE TODOS SISTEMAS

MOVIDOS POR MOTOR Y A BRAZO

MUNAR Y GUITART

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD 1 MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidráulico, mecánico, eléctrico, compresor, eléctrico, hidroeléctrico, mecánico, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897